

travelbook

Paryż

PRZY
ZAKUPIE
**ebook
gratis**

MOULIN ROUGE

**ERGO
HESTIA**

**Ubezpieczenie
w podróży**

Bezdroża
CONCERTS CLUB

Autor przewodnika: Mateusz Żuławski

Aktualizacja: Anna Pałczyńska

Redaktor prowadzący: Aurelia Hołubowska

Redakcja: Aurelia Hołubowska

Korekta: Aleksandra Marczuk

Opracowanie kartograficzne: Maciej Drzniewicz, Dawid Kwoka, Grzegorz Marchut

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

OSM (www.openstreetmap.org)

Skład: Dawid Kwoka

Projekt okładki: ULABUKA

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bepat1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-2223-3

Copyright © Helion, 2016

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubią to!**
- **Nasza społeczność**

travelbook

Paryż

PRZY
ZAKUPIE
ebook
gratis

Kup książkę

Bezdroża

Poleć książkę

Atrakcje Paryża

NAJWAŻNIEJSZE ZABYTKI

Les Invalides

Od początku swego istnienia kompleks ten służył jako szpital dla weteranów wojennych. Dziś znajdują się tam muzea oraz grób Napoleona.

Luwr

Najsłynniejsze i najczęściej odwiedzane muzeum na świecie. Zgromadzono tu dzieła sztuki reprezentujące dzieje ludzkości na przestrzeni tysięcy lat.

Łuk Triumfalny

Powstał na pamiątkę zwycięstw napoleońskich. Dziś stanowi zakończenie Pól Elizejskich, których panoramę można podziwiać z tarasu na szczycie tego monumentalnego pomnika.

Kup książkę

Poleć książkę

Musée d'Orsay

Dawny dworzec, który w 1986 r. stał się muzeum sztuki, odwiedzanym rocznie przez ponad 4 mln osób. Muzeum prezentuje bogatą kolekcję obrazów impresjonistycznych.

Palais Garnier

Wspaniały gmach paryskiej opery mieści 2200 osób. Budynek zachwyca zarówno z zewnątrz, jak i w środku.

Wieża Eiffla

Ukończona w 1889 r., nie przestaje zachwycać milionów turystów z całego świata. Roztacza się z niej wspaniały widok na cały Paryż.

Kup książkę

Poleć książkę

Bazylika Sacré-Cœur

Bazylika na malowniczym wzgórzu Montmartre jest dobrym miejscem zarówno do zadumy, jak i obserwacji turystów ze wszystkich stron świata czy podziwiania panoramy miasta.

Katedra Notre Dame

Wizytówka Paryża i jeden z najpiękniejszych budynków na świecie. Wzniesiona na wyspie Cité, budowana przez 170 lat gotycka świątynia jest ozdobą Paryża od ponad siedmiu stuleci!

Sainte-Chapelle

Na dwóch kondygnacjach tej gotyckiej kaplicy można podziwiać wspaniałe rzeźby i jedne z najpiękniejszych witraży w Europie.

Kup książkę**Poleć książkę**

Champs-Élysées

Słynna ulica, na której można poczuć arystokratyczny klimat Paryża. Luksusowe sklepy, kina i hotele mają swoje siedziby właśnie tutaj. Tu też odbywają się parady podczas uroczystości państwowych.

Montmartre

Malownicza dzielnica artystów i kabaretów do dziś zachowała urok czasów, gdy królowała tam bohema artystyczna.

Cmentarz Père-Lachaise

Tajemnicze miejsce pełne wspaniałych nagrobków i rzucających cień drzew. Tu pochowanych jest wielu znamienitych ludzi, wśród nich polski kompozytor Fryderyk Chopin.

MIEJSCA Z KLIMATEM

Kup książkę

Poleć książkę

Wyspy na Sekwanie

Żadne miejsce w Paryżu nie pamięta tylu wydarzeń co dwie niewielkie wyspy na Sekwanie. Historia Paryża zaczęła się ponad 2 tys. lat temu właśnie tutaj. W III w. p.n.e. niezamącony spokój przyrody wysepek został zakłócony przez pierwszą łódź, która dobiła do brzegu jednej z nich.

Była to łódź plemienia Paryzjan (łac. *Parisii*), od których pochodzi obecna nazwa miasta. Z czasem podobnych łodzi było coraz więcej ze względu na naturalne walory obronne wysepek. Przybywało ludzi, pojawiały się pierwsze prowizoryczne mosty, rozkwitało życie. Lutecja

Kup książkę

Poleć książkę

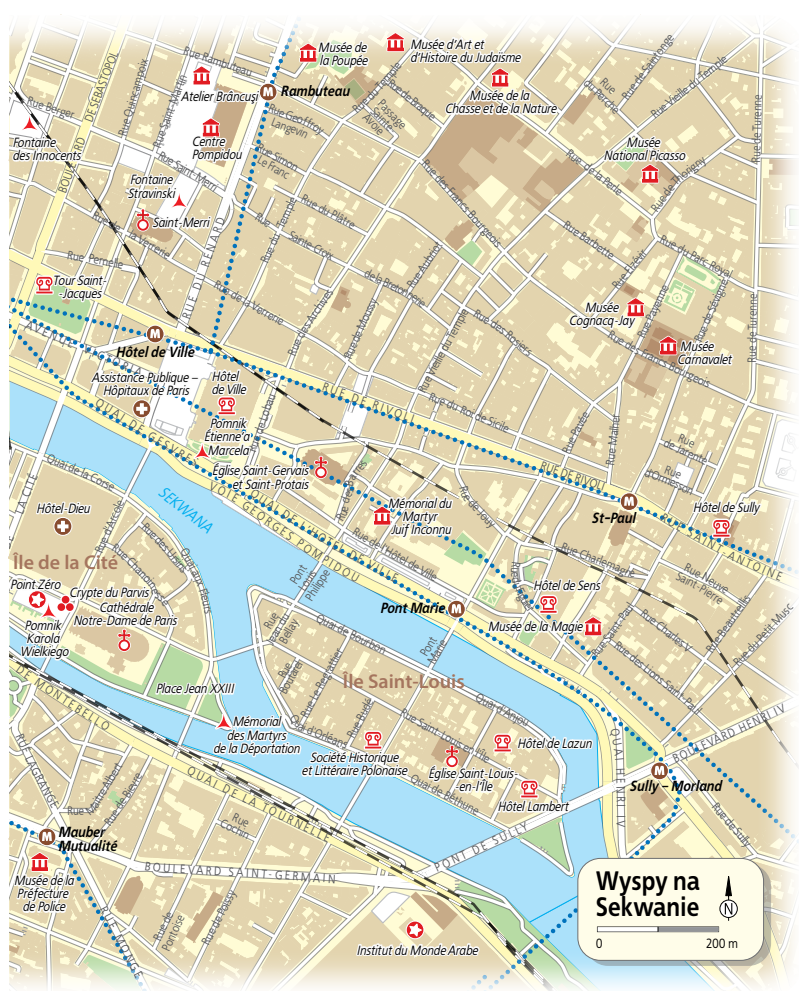

rozrastała się, aż w 52 r. opanowali ją Rzymianie. To oni nadali miastu imię pochodzące od nazwy plemienia, które na te tereny przybyło jako pierwsze, i tak zostało do dzisiaj.

ÎLE DE LA CITÉ

Ta największa wyspa na Sekwanie jest historyczną kolebką Paryża. Stanowi

topograficzne i duchowe centrum miasta od ponad 2 tys. lat. Tu znajdowała się pierwsza osada – załazek Paryża, tu też założono galijską Lutecję. Dziś Île de la Cité jest jednym z najpopularniejszych miejsc w stolicy Francji. Z obydwooma brzegami Sekwany łączy ją siedem mostów, a na sąsiednią Île Saint-Louis (Wyspę św. Ludwika) można przejść po kolejnym – ósmym.

Kup książkę

Poleć książkę

Pont Neuf łączy Île de la Cité z miastem po obydwu stronach rzeki, a jego długość wynosi 275 m.

Nazwa konstrukcji jest myląca, bowiem znaczy ona „nowy most”, a tymczasem jest to najstarszy most w Paryżu. Henryk III rozpoczął jego budowę w 1578 r., a inauguracja przeprawy odbyła się w 1607 r.

Z Pont Neuf można zejść na **place du Vert-Galant**, gdzie latem miło jest odpocząć w cieniu drzew. Zapewne to właśnie ten koniuszek wyspy Cité był punktem obserwacyjnym w czasach Lutecji. Dziś jest to doskonale miejsce do podziwiania przepływających statków. Nazwa placu – Vert Galant (zielony galant) – to przydomek króla Henryka IV, który podjął się wysiłku upiększenia Paryża poprzez budowę licznych parków i którego konny pomnik stoi blisko Pont Neuf.

Bardziej na wschód znajduje się **place Dauphine** – jeden z najpiękniejszych placów Paryża. Ma on kształt trójkąta, a otaczają go XVII-wieczne kamienice. Stąd blisko już do **Palais de Justice** (Pałacu Sprawiedliwości) **i** 4, **boulevard du Palais**; www.ca-paris.justice.fr; otwarte:

latem pn.–pt. 9.30–18.00, zimą pn.–pt. 10.00–17.00; wstęp wolny (z wyjątkiem **Sainte-Chapelle** i **Conciergerie**). W murach tego okazałego budynku przetrwały pozostałości najstarszego pałacu królewskiego w Paryżu. W ciągu wieków gmach był powiększany, m.in. w XIII w. powstała słynna **Sainte-Chapelle** (zob. dalej), a w XVIII stuleciu reprezentacyjne schody. Gdy w XIV w. rezydencję królewską przeniesiono w inne miejsce, budynek został w większości zajęty przez instytucje wymiaru sprawiedliwości. Swój obecny kształt **Palais de Justice** w dużej mierze zawdzięcza XIX-wiecznej rekonstrukcji. Współcześnie jest siedzibą sądów.

Usytuowane w kompleksie Pałacu Sprawiedliwości **Conciergerie** **i** 2, **boulevard du Palais**; www.conciergerie.monuments-nationaux.fr; otwarte: codz. 9.30–18.00; bilety: 8,50 EUR, ulg. 6,50 EUR, bilet łączony z **Sainte-Chapelle** 13,50 EUR, ulg. 10,50 EUR to część dawnego zamku królewskiego z XIV w. Nazwa obiektu pochodzi od słowa *concierger* ('strażnik') i nawiązuje do urzędnika dworu, który sprawował tu niższe sądy. W końcu XIV w. zamek przekształcono w więzienie. Złą

▼ Pont Neuf

Kup książkę

Poleć książkę

reputację budowla zyskała w czasach rewolucji francuskiej, gdy była siedzibą Trybunału Rewolucyjnego. Otrzymała wówczas przydomek „przedpokoj do gilotyny”, a zginęło w niej ok. 4 tys. osób, w tym królowa Maria Antonina oraz Danton i Robespierre, przywódcy rewolucji. W 1914 r. Conciergerie przekształcono w muzeum.

Okazałą gotycką budowlę zdobią z zewnątrz cztery wieże. Wejście do muzeum znajduje się po prawej stronie podwórza zamkowego, od strony ulicy. W Conciergerie zachowała się m.in. ogromna (70 × 27 × 7 m) Sala Gwardii Królewskiej – wspaniały późnogotycki westybul. Zwiedzając muzeum, można obejrzeć kilka odtworzonych pomieszczeń z czasów, gdy istniało tu więzienie, w tym celę Marii Antoniny.

W kompleksie Palais de Justice koniecznie trzeba zobaczyć klejnot architektury późnogotyckiej: ★ **Sainte-Chapelle** (Święta Kaplica) 📍 4, [boulevard du Palais](http://boulevard-du-palais.fr); www.sainte-chapelle.monuments-nationaux.fr; otwarte: codz. III–X 9.30–18.00, XI–II 9.00–17.00; bilety: 8,50 EUR, ulg. 6,50 EUR, bilet łączony z Conciergerie

▼ Conciergerie

13,50 EUR, ulg. 10,50 EUR. Ta XIII-wieczna kaplica kiedyś stanowiła część zamku królewskiego. Wzniesiono ją w zaledwie 33 miesiące. Inicjatorem budowy był Ludwik IX Święty (1214–1270), a w kaplicy miała być przechowywana korona cierniowa – relikwia, którą król przywiózł z wyprawy krzyżowej.

Budowla zachwyca lekkością konstrukcji. Sklepiony dach spoczywa na cienkich murach, po których jak woal ciągną się w dół wielkie okna. Szczyt jednego z pinakli zdobi replika korony cierniowej. Kaplica jest dwupoziomowa. Dolna część, przeznaczona dla dworu królewskiego, jest mniejsza i ciemniejsza. Spiralne schody prowadzą z zaciemnionego miejsca w kryształową przestrzeń górnego poziomu (pierwotnie przeznaczoną dla rodziny królewskiej), gdzie przez wielkie okna wpadają nawet najslabsze promienie słońca. Wielobarwne XIII-wieczne witraże przedstawiają 1134 sceny biblijne. Na zachodniej elewacji kaplicy znajduje się wielka rozeta ze scenami z *Apokalipsy św. Jana*, ufundowana przez Karola VIII w 1485 r. W Sainte-Chapelle regularnie organizowane są

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Sainte-Chapelle

koncerty, które w świetlnej oprawie, jaką tworzą witraże, stanowią niezwykle przeżycie artystyczne.

Po wizycie w Sainte-Chapelle rue de Lutèce (ulica Lutecji) doprowadzi nas do zielonego skweru, który zajęty jest przez **Marché aux Fleurs** 📍 **place Louis Lepine**; **otwarte: pn.–sb. 8.00–19.30, nd. 8.00–19.00**, czyli rynek kwiatowy. Ale nie tylko, bo sprzedawane są tam również różnego typu rośliny, które ciężko nazwać kwiatami, natomiast w niedziele odbywa się tu ptasi targ. **Marché aux Fleurs** jest jednym z ostatnich paryskich targowisk tego typu.

Z **place Louis Lepine** od wschodu sąsiaduje ogromny kompleks szpitalny – **Hôtel-Dieu**. Początki działalności opiekuńczo-medycznej w tym miejscu sięgają VII w. Pierwszy **Hôtel-Dieu** powstał w XII stuleciu. Jednak w XIX w. baron Georges Haussmann, realizujący ogromny projekt przebudowy Paryża zainicjowany przez Napoleona III, wyburzył zabytkowe budowle. Na ich miejscu w latach 1866–78 wzniesiono nowy gmach szpitalny. W 1944 r. stał się on areną ostrych starć

między Niemcami a żandarmerią paryską. Dziś jest to szpital dla centralnej części Paryża.

Na południe od **Hôtel-Dieu** rozciąga się **place du Parvis Notre-Dame**. Obecnie jest on sześciokrotnie większy niż w średniowieczu. Na placu oznaczono dawny przebieg ulic i układ budynków. Przed wejściem do katedry Notre Dame znajduje się **Point Zéro** (Punkt Zero), od którego mierzy się odległości między Paryżem a innymi miejscowościami we Francji. W pobliżu (od strony rzeki) stoi konny **pomnik Karola Wielkiego**.

Wiele osób spacerujących po **place du Parvis** nie zdaje sobie sprawy, że tuż pod współczesną kostką chodnikową, w podziemiach, można oglądać pozostałości starożytnej Lutecji! **Crypte du Parvis** 📍 **7, parvis Notre-Dame – place Jean-Paul II**; www.crypte.paris.fr; **otwarte: wt.–nd. 10.00–18.00 oprócz dni świątecznych**; **wstęp: 7 EUR, ulg. 5 EUR** otwarto w 1980 r., by ukazać turystom to, co zostało odkryte podczas wykopalisk przeprowadzonych w latach 1965–72.

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Katedra Notre Dame od strony Sekwany

Pokruszone mury i zarysy ulic dawnego miasta, obecnie znajdujące się pod powierzchnią ziemi, dają wyobrażenie o tym, jak żyło się w Lutecji 2 tys. lat temu. I nie tylko wtedy – muzeum bowiem przybliży również miasto średniowieczne. To doskonale miejsce dla tych, którzy chcieliby „cofnąć się w czasie”.

Górująca nad place du Parvis ★ **katedra Notre Dame** ① 6, **parvis Notre-Dame**, place Jean-Paul II; www.notre-damedeparis.fr; otwarte: katedra pn.–pt. 8.00–18.45, sb.–nd. 8.00–19.15, skarbiec codz. 9.30–18.00; wstęp: skarbiec 2 EUR, ulg. 1 EUR, wieże 8,50 EUR, ulg. 6,50 EUR, krypta z ekspozycją archeologiczną 7 EUR, ulg. 5 EUR to serce i jeden z symboli Paryża. Cathédrale Notre-Dame de Paris powstała na miejscu bazyliki poświęconej św. Stefanowi, a ta z kolei zastąpiła świątynię pogańską. Kamień węgielny pod budowę katedry położono w 1163 r., a prace zakończono dopiero w połowie XIV w. Najstarszą częścią świątyni jest prezbiterium z podwójnym obejściem – powstało jeszcze w XII stuleciu.

W czasie rewolucji francuskiej, podobnie jak inne kościoły, Notre Dame została zdewastowana (ocalał jedynie największy dzwon), a część cennego wyposażenia – skradziona. Zniszczeniu uległa m.in. tzw. Galeria Królów (28 rzeźb biblijnych władców z pokolenia Judy, przodków Chrystusa) na fasadzie, gdyż rewolucjoniści uważali, że są to posągi władców Francji. Katedra została przemianowana początkowo na Świątynię Rozumu, a następnie – Świątynię Najwyższej Istoty. Budowla służyła również jako magazyn. W 1844 r. zaczęto prace renowacyjne, które trwały aż 23 lata. Kierował nimi głównie Eugène Viollet-le-Duc – architekt, któremu w dużej mierze świątynia zawdzięcza obecny kształt. Odnowiono wówczas m.in. centralną iglicę, dodano do niej posągi ewangelistów i apostołów, a na balustradzie otaczającej wieżę północną umieszczono chimery. Renowacja przyczyniła się w pewien sposób do powstania słynnej powieści Victora Hugo *Katedra Marii Panny w Paryżu* (znanej też pod tytułem *Dzwonnik*

Kup książkę

Poleć książkę

Dworce i metro

W XIX w. Francja była jednym z tych dużych państw europejskich, w których kolej rozwijała się niezwykle wolno. Budowa torów z prawdziwego zdarzenia rozpoczęła się w tym kraju dopiero w latach 40. XIX w. Podobnie było z metrem – o ile w Londynie pierwsze linie metra powstały jeszcze w 1863 r., to w Paryżu – dopiero w 1900 r.

DWORCE

W dzisiejszych czasach w stolicy Francji funkcjonuje siedem dużych dworców kolejowych: Gare d'Austerlitz, Gare de Lyon, Gare de l'Est, Gare du Nord, Gare de Bercy, Gare Montparnasse i Gare Saint-Lazare. Jednak obecnie Paryż ma najlepiej rozwiniętą sieć metra na świecie, a także świetne połączenia kolejowe z innymi miastami nie tylko w regionie (Transilien) czy kraju, ale i w sąsiednich państwach.

Gare d'Austerlitz był jednym z pierwszych dworców w Paryżu: zbudowano go w latach 40. XIX w. Początkowo nosił nazwę Gare d'Orléans. Austerlitz to niemiecka nazwa czeskiego miasteczka Slavkov, położonego 20 km od Brna, w pobliżu którego

w 1805 r. Napoleon stoczył jedną ze swoich najważniejszych zwycięskich bitew. Gare d'Austerlitz znajduje się na prawym brzegu Sekwany, w południowo-wschodniej części miasta. Dworzec obsługuje rocznie ponad 20 mln pasażerów. Odjeżdżają stąd pociągi do Francji centralnej, Tuluzy i w Pireneje, a także pociągi nocne do Barcelony i Madrytu.

Gare de Lyon jest usytuowany w 12. dzielnicy miasta. Odjeżdżają stąd pociągi m.in. do Clermon-Ferrand, Montpellier, Lyonu, Grenoble, Nicei, Marsylii. Jest to trzeci paryski dworzec pod względem liczby obsługiwanych pasażerów. Szacuje się, że rocznie przez Gare de Lyon przewija się 83 mln podróżujących.

Fasadę dworca zdobi kwadratowa wieża o wysokości 67 m, na której umieszczono zegar o średnicy 6,5 m. Obecny zegar zainstalowano w 2005 r. w miejsce poprzedniego (1900), który został zniszczony w 1999 r. w wyniku gwałtownej burzy.

Gare de l'Est znajduje się w 10. *arrondissement*. Odjeżdżają z niego pociągi do Francji wschodniej, a także do Niemiec, Szwajcarii, Luksemburga. To piąty pod

G A R E

Kup książkę

Poleć książkę

względem liczby obsługiwanych pasażerów dworzec w Paryżu.

W 1883 r. z Gare de l'Est odjechał w kierunku Konstantynopola słynny Orient Express. W hallu dworca zobaczymy okazały obraz (60 m²) *Le Départ des poilus, août 1914* (Odjazd żołnierzy, sierpień 1914), подарowany przez amerykańskiego malarza Alberta Hertera. Dzieło ma upamiętniać syna artysty, który zginął niedaleko Château-Thierry (miejscowość nad Marną, w północnej Francji) w ostatnich miesiącach I wojny światowej.

Gare du Nord to najważniejszy dworzec w Paryżu. Znajduje się niedaleko Gare de l'Est, również w 10. dzielnicy. Rocznie obsługuje ponad 180 mln pasażerów! Pod tym względem Gare du Nord jest największym dworcem w Europie i trzecim na świecie.

Gare Montparnasse znajduje się w południowej części Paryża. Podróżni dojadą stąd do regionów położonych nad Atlantykiem i kanałem La Manche. Podobnie jak pozostałe duże dworce, Montparnasse został otwarty w latach 40. XIX w. Niemniej jednak budynek, który możemy oglądać dzisiaj, pochodzi z lat 60. ubiegłego wieku. Składa się on z dwóch hal (Vaugirard i Pasteur) rozdzielonych hallem. Wart uwagi jest park – Jardins Atlantique (Ogrody Atlantyckie) – rozciągający się na powierzchni 3,5 ha nad torami kolejowymi.

Gare Saint-Lazare jest usytuowany w ósmej dzielnicy Paryża. Odjeżdżają z niego pociągi do Normandii, północno-zachodniej części Francji. Jest to najstarszy (jego początki sięgają 1837 r.) i drugi

Kup książkę

Poleć książkę

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Paryż

stolica Francji – to jedno z tych miast, które trzeba zobaczyć choć raz w życiu. Wystarczy zagubić się w wąskich uliczkach, przysiąść przy kawiarnianym stoliku, pospacerować nad Sekwaną o świcie i o zmierzchu, odpocząć w parkach miejskich... wystarczy tu przyjechać, by odkryć, że Paryż nie jest przereklamowany. Luwr, wieża Eiffla, katedra Notre Dame, Montmartre, ale też plaża w środku miasta, tunele metra, mroczne katakumby czy Disneyland – w magicznym Mieście Światła każdy znajdzie coś, co go zachwyci.

- Niezwykłe zabytki
- Słynne muzea i wspaniałe galerie
- Moda, sztuka i rozrywka
- Romantyczne zaułki i oazy zieleni
- Francuska kuchnia i wyborne wina

PRZY
ZAKUPIE
**ebook
gratis**

Instrukcję pobrania wersji elektronicznej przewodnika znajdziesz na ostatniej stronie książki!

Nr katalogowy: 38764

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Bezdroża

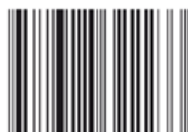
Przewodniki Ludzi Ciekawych

- Sprawdź najnowsze promocje:
 1 <http://bezdroza.pl/promocje>
 Przewodniki najchętniej czytane:
 2 <http://bezdroza.pl/bestsellery>
 Zamów informator podróżniczy:
 3 <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA

ul. Kościuski 1c, 44-100 Gliwice
 tel.: 32 230 98 63
 e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-283-2223-3

9 788328 322233 >

Cena 24,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA